

2. Osvrt na neka djela o korčulanskoj povijesti

Pojedine članke i rasprave, koje se tiču povijesti Korčule, spominjat ću ili u tekstu ili u bilješkama za historijskog pripovijedanja. Ovdje ću prethodno upozoriti samo na neka djela.

Talijanski isusovac *Filippo Riceputi* (1677.—1742.) prvi je zamislio veliku misao, da napiše crkvenu povijest svih južnoslavenskih zemalja. Riceputi, pripravljaajući se za svoje veliko djelo, koje su nastavili i nadopunili te štampali njegovi nasljednici u tom poslu *Daniele Farlati* (1690.—1773.) i *Jacobo Coleti* (1734.—1827.), skupljao je i obrađivao materijal i za korčulansku biskupiju, te je napisao o crkvenoj povijesti Korčule djelo na talijanskom jeziku pod naslovom »*Storia ecclesiastica di Curzola*«. Djelo je ostalo u rukopisu, od kojega ima više primjeraka. Ja sam ih imao pri ruci pet, i to g. Stijepa Kosovića iz Blata, rukopis iz biblioteke obitelji Boschi, onaj, što nam ga donosi dubrovački isusovac Mattei u svojem Zibaldone, i dva primjerka kod dr. M. Franasovića u Orebiću. U svim tima rukopisima nedostaje poglavlje drugo, a na tom mjestu stoji zapisano: *Le variazioni intorno al Governo nell' isola e Città di Curzola manca la materia del secondo capo*. Boschijev rukopis i dva Franasovićeva nepotpuni su i u ostalim dijelovima. Jedan se rukopis nalazi kod nasljednika g. Frana Radića na Bolu. Njega je Radić g. 1886. prepisao sa prijepisa, što ga je čuvao don Kuzma Petković iz Blata. Možda je onaj rukopis Kosovića taj, što se nekoć nalazio kod Petkovića. Kako sam malo prije spomenuo, Riceputijev rad oko crkvene povijesti Južnih Slavena nastavio je najprije Daniele Farlati i izdao je prvih pet knjiga djela, koje se zajedničkim nazivom naziva »*Illyricum sacrum*«. Coleti je izdao zatim još tri dalja sveska. Svezak VI. izdan g. 1800. sadržava između ostalog povijest biskupije stonske i napose korčulanske, premda možemo reći, da je njihova historija od g. 1300.—1541. zajednička. Riceputijevo rukopisno djelo i ovo Farlati-Coletijevo, kao što i sam naslov kaže, u prvom se redu bavi crkvenom povijesti, ali oni upleću mnogo i svjetske povijesti. Najprije imadu uvod, koji govori